

ΕΝΝΟΙΕΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Οδηγός μελέτης και
επανάληψης

Επιμέλεια: Μαρία Κάππου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα θέματα που προτείνονται για συζήτηση κατά τη σχολική διαδικασία

1. ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οικολογία
Προστασία του περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική εκπαίδευση
Τουρισμός – αγροτουρισμός
Σχολικές εκδρομές

ΤΑΞΗ

Γ'
Γ'
Γ'
Γ'
Γ'

Ανεργία

Διαφήμιση
Φτώχεια

Β'
Β', Γ'
Γ'

2. ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Νέοι - εφηβεία - τρίτη ηλικία
Χάσμα γενεών
Κριτική – αυτοκριτική
Αυτογνωσία
Πρόσωπο – προσωπείο
Γλώσσα
Γλωσσομάθεια
Αναλφαβητισμός
Λακωνικότητα
Διάλογος
Υγεία - διατροφή
Φόρεμα - μόδα
Έρωτας
Φιλία
Ελεύθερος χρόνος
Το κωμικό
Γέλιο

Α'
Α'
Β'
Β'
Γ'
Α'
Α'
Α'
Β'
Α'
Α'
Α'
Α'
Α', Β'
Α'
Α'

Ηθικός τομέας

Υλισμός - κατανάλωση – αλλοτρίωση
Ανθρωπισμός
Εθελοντισμός

Β', Γ'
Γ'
Γ'

Πνευματικός τομέας

Παιδεία - εκπαίδευση
ΜΜΕ
Πληροφόρηση - παραπληροφόρηση
Δημοσιογραφική δεοντολογία
Πνευματικός άνθρωπος
Εκπαιδευτικοί
Η γλώσσα της παιδείας
Ιστορία
Βιβλίο - λογοτεχνία
Μνημεία - εκπαίδευση
Ψυχαγωγία
Αθλητισμός
Ολυμπισμός - βία
Τέχνη - κριτική
Ριάλιτι σόου

Β', Γ'
Β'
Β'
Β'
Γ'
Γ'
Γ'
Γ'
Β', Γ'
Γ'
Α'
Α', Γ'
Β', Γ'
Β'
Β'

3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οικογένεια
Πρότυπα - είδωλα
Μαζοποίηση
Ανθρώπινα δικαιώματα
Οικουμενική διακήρυξη
ΟΗΕ
ΜΚΟ
Βία - επιθετικότητα
Νόμοι - ποινές
Θανατική ποινή
Στερεότυπα - προκαταλήψεις
Ρατσισμός
Μετανάστευση
Φεμινισμός

Γ'
Α'
Γ'
Γ'
Γ'
Γ'
Γ'
Γ'
Γ'
Γ'
Β'
Β'
Γ'
Γ'

Πολιτικός τομέας

Δημοκρατία - λαϊκότητα
Λαϊκισμός
Η γλώσσα της εξουσίας
Ολοκληρωτισμός
Ελευθερία
Μεσσιανισμός

Γ'
Γ'
Α', Γ'
Γ'
Γ'
Γ'

Εθνικός τομέας

Ελληνική φύση
Αρχαίος Ελληνικός πολιτισμός
Παράδοση
Έλληνες
Εθνισμός - πατριωτισμός
Εθνική αγωγή
Εθνικισμός - ιμπεριαλισμός

Γ'
Γ'
Γ'
Γ'
Γ'
Γ'
Γ'

4. ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Επιστήμη - τεχνολογία

Επιστήμονες
Πληροφορική
Internet
Κλωνοποίηση
Γενετική - βιοηθική
Τεχνολογία

Γ'
Γ'
Β', Γ'
Γ'
Γ'
Γ'

Οικονομικός τομέας

Εργασία – επάγγελμα
Χειρωνακτική και πνευματική εργασία
Επαγγελματικός προσανατολισμός
Καταμερισμός - εξειδίκευση

Β'
Γ'
Β'
Β'

5. ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ (διεθνιστικός τομέας)

Παγκοσμιοποίηση
Οικουμενισμός (υγιής - νοσηρός)
Τρομοκρατία
Πόλεμος - πυρηνική ενέργεια
ΟΗΕ - ειρήνη
Πολυπολιτισμικές κοινωνίες
Διαπολιτισμική εκπαίδευση
Υπερεθνικοί οργανισμοί
Ευρωπαϊκή Ένωση
Ελλάδα και Ευρώπη
Ευρωπαϊκή διάσταση της εκπαίδευσης

Γ'
Γ'
Γ'
Γ'
Γ'
Γ'
Γ'
Γ'
Γ'
Γ'
Γ'

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Πως μελετώ τα εννοιολογικά λεξικά

Βασική προϋπόθεση σύνταξης κειμένων είναι η γνωσιακή εξοικείωση με τα θέματα/έννοιες που προτείνονται για συζήτηση. Επομένως **η χρήση εννοιολογικών λεξικών** είναι αναγκαία για την προσέγγιση του απαραίτητου γνωστικού υλικού για να ανταποκριθεί ο μαθητής στην κατανόηση των κειμένων και στη σύνταξη κειμένων (έκθεση)

Οι πληροφορίες για μια αφηρημένη έννοια στα εννοιολογικά λεξικά είναι

A. Ως προς την περιγραφή της έννοιας

- Σύντομος ορισμός
- Ιδιότητες της έννοιας
- Σύγκριση/διασαφήσεις με άλλες έννοιες με τις οποίες πιθανόν συχέεται
- Μορφές/είδη της έννοιας
- Ιστορική αναδρομή (αν η έννοια εμφανίζεται σε προγενέστερες εποχές.

B. Ως προς τα ζητούμενα

- Αιτίες
- Προϋποθέσεις
- Παράγοντες-συνθήκες
- Αποτελέσματα (θετικά ή/και αρνητικά)
- Τρόποι αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών

Συμπέρασμα 1ου

Ο μαθητής

A.

πρέπει να γνωρίζει **την περιγραφή της έννοιας, δηλ. τις ιδιότητες διότι:** σε αυτά τα στοιχεία εντοπίζονται **α) οι απαντήσεις** σε ζητούμενα που αφορούν την περιγραφή έννοιας (π.χ. ο ρόλος του επιστήμονα, του πνευματικού ανθρώπου κ.λπ.) **β) τα επιχειρήματα** για την τεκμηρίωση των απόψεων σε κάθε παράγραφο της έκθεσης ώστε να είναι αποδεκτές οι απόψεις.

B.

πρέπει να γνωρίζει άριστα τους **θεματικούς τομείς διότι:** οι αιτίες/προϋποθέσεις/παράγοντες, τα αποτελέσματα και οι τρόποι αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών και των αρνητικών κοινωνικών φαινομένων ανιχνεύονται στους θεματικούς τομείς. Επομένως δεν χρειάζεται να αποστηθίζει πλήθος σελίδων από τα εννοιολογικά λεξικά, αφού **οι θεματικοί τομείς** αποτελούν κοινό σημείο αναφοράς και **κοινή δεξαμενή άντλησης ιδεών για τα περισσότερα** θέματα/έννοιες.

Σημείωση: Αυτό μπορεί να επαληθευτεί αν ξεφυλλίσετε τα εννοιολογικά λεξικά και παρατηρήσετε τις πληροφορίες για τις αιτίες, τα αποτελέσματα, τους τρόπους αντιμετώπισης.

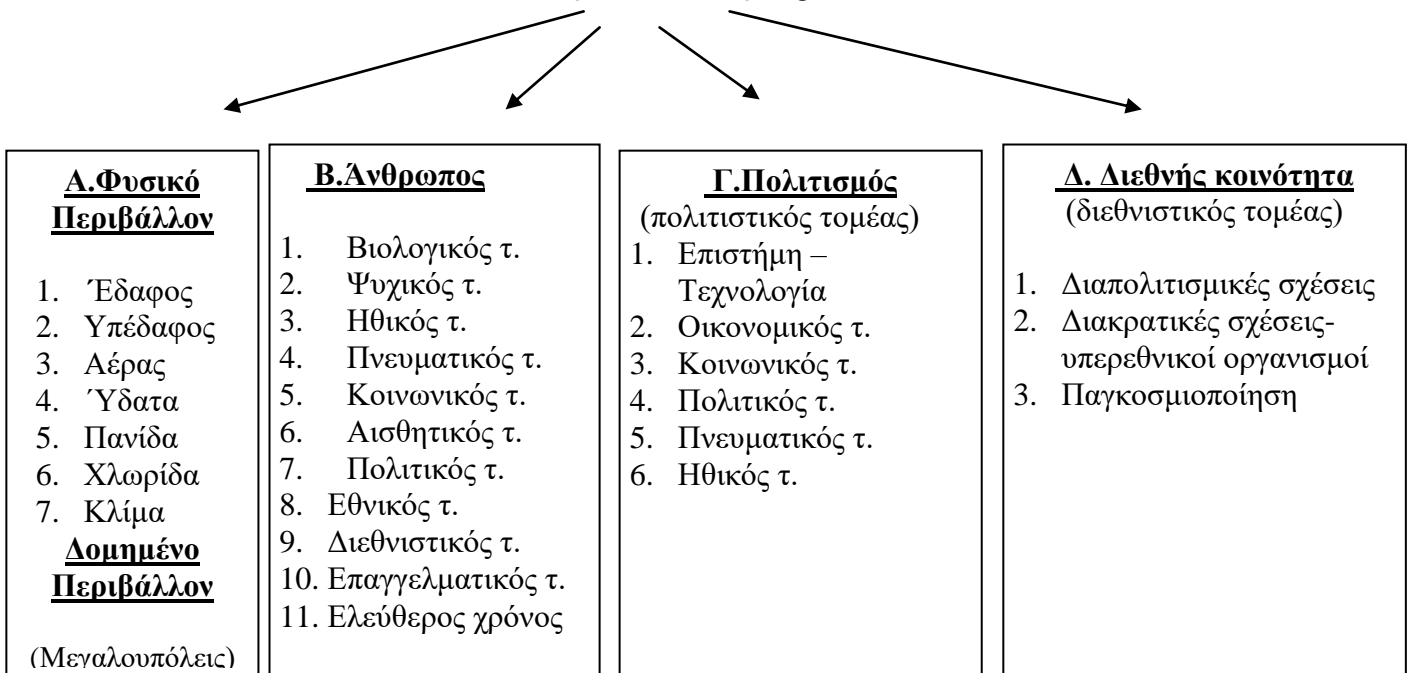
Συμπέρασμα 2^ο

Επομένως, αν γνωρίζεις άριστα τους θεματικούς τομείς, το μόνο που πρέπει να θυμάσαι καλά είναι **οι ιδιότητες κάθε έννοιας**

- Τι είναι
- Μορφές/είδη/κατηγορίες
- Παραδείγματα
- Ιστορική αναδρομή

Σε μια προσπάθεια να συμβάλουμε στο δύσκολο έργο της κατάκτησης και εμπέδωσης των απαραίτητων γνώσεων για τη σύνταξη κειμένου/έκθεσης, παραθέτουμε ταξινομημένες κατά θεματικούς τομείς τις έννοιες που διδάσκονται σε όλες τις τάξεις του λυκείου με τα στοιχεία που πρέπει να θυμάσαι για κάθε μία. Με αυτό τον τρόπο μπορείς να μελετάς συστηματικά χωρίς να χάνεσαι στο πλήθος των πληροφοριών και να κάνεις συχνές επαναλήψεις για εμπέδωση των γνώσεων.

Οι θεματικοί τομείς είναι:

Αναλυτικές πληροφορίες για τους **θεματικούς τομείς** και την πρακτική αξιοποίησή τους στην έκθεση μπορείς να αναζητήσεις στην ηλεκτρονική σελίδα:

<http://www.mariakappou.gr/>

A. Για τους θεματικούς τομείς πρέπει να θυμόμαστε

A. Φυσικό και δομημένο περιβάλλον (οικολογικός τομέας)

Στοιχεία της φύσης	Αέρας, ύδατα, έδαφος-υπέδαφος, χλωρίδα-πανίδα, κλίμα Η στάση του ανθρώπου απέναντι στη φύση Οικολογικό πρόβλημα
Δομημένο περιβάλλον	Παρεμβάσεις του ανθρώπου στη φύση (π.χ. αποξήρανση λιμνών, εκτροπή ποταμών κ.λπ) Συνθήκες ζωής στις μεγαλουπόλεις-επιπτώσεις στη ζωή του ανθρώπου

B. Άνθρωπος

Για την αποτελεσματικότερη αναζήτηση στοιχείων και πληροφοριών που αφορούν σε ενέργειες, συνέπειες, αιτίες, προτάσεις/λύσεις, **διακρίνουμε τον άνθρωπο στους εξής τομείς:**

Βιολογικός τομέας	Η υγεία, η εμφάνιση, οι βιοτικές ανάγκες του ανθρώπου.
Πνευματικός τομέας	Οι διανοητικές/πνευματικές ικανότητες και οι πνευματικές/γνωστικές ανάγκες του
Ψυχικός τομέας	Τα θετικά ή αρνητικά συναισθήματα που νιώθει ο άνθρωπος και οι ψυχικές ανάγκες του
Κοινωνικός τομέας	Η έκφραση της κοινωνικότητας του ανθρώπου, η θετική ή αρνητική στάση του στις κοινωνικές ομάδες που ζει, αναπτύσσεται και δημιουργεί, ο τρόπος που συνεργάζεται και επικοινωνεί. Οι κοινωνικές ανάγκες του.
Ηθικός τομέας	Η θετική ή αρνητική στάση του, τα θετικά ή αρνητικά πρότυπα που υιοθετεί, οι θετικές αρχές ή αξίες με τις οποίες εναρμονίζει τη συμπεριφορά του, οι ιεραρχήσεις και προτεραιότητες που θέτει στη ζωή του.
Αισθητικός τομέας	Οι αισθητικές αντιλήψεις που διαμορφώνει για το ωραίο, η σχέση του με τα πολιτισμικά αγαθά, η καλαισθησία, οι καλαισθητές ή ακαλαισθητές επιλογές του σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής του.
Πολιτικός τομέας	Τα δημοκρατικά ή αντιδημοκρατικά ιδεώδη με τα οποία ο άνθρωπος ως πολίτης εναρμονίζει τη συμπεριφορά του.
Εθνικός τομέας	Η στάση του ανθρώπου απέναντι στην ιστορία του, τον πολιτισμό του, το έθνος του (π.χ. εθνογνωσία, εθνική συνείδηση, εθνικισμός κ.λπ.)

Διεθνοιστικός τομέας	Η στάση του ανθρώπου απέναντι στα άλλα έθνη και λαούς (π.χ. διεθνοιστικό πνεύμα, αναγνώριση της συνεισφοράς των άλλων λαών στον οικουμενικό πολιτισμό, εκθρόνιση, μίσος κ.λπ.)
Επαγγελματικός τομέας	Κριτήρια επιλογής επαγγέλματος, επαγγελματική συνείδηση, γενικότερα η συμπεριφορά του ανθρώπου στον εργασιακό χώρο και η σχέση του με το επάγγελμα που ασκεί.
Ελεύθερος χρόνος	Η διαχείριση του ελεύθερου χρόνου αποτελεί καθοριστικό παράγοντα διαμόρφωσης της προσωπικότητας του ανθρώπου. Επομένως ο θετικός ή αρνητικός τρόπος αξιοποίησής του αποτελεί αιτία ή πρόταση για πολλά θέματα.

Γ) Πολιτισμός

Για την αποτελεσματικότερη αναζήτηση στοιχείων και πληροφοριών που αφορούν σε συνέπειες, αιτίες, προτάσεις/λύσεις του σύγχρονου τρόπου ζωής διακρινουμε **τον πολιτισμό στους εξής τομείς**

Επιστήμη τεχνολογία	Τις θετικές και αρνητικές εφαρμογές των τεχνολογικών επιτευγμάτων στη ζωή μας και τον ρόλο της επιστημονικής κοινότητας που είναι διαφορετικός σήμερα σε σύγκριση με προγενέστερες εποχές.
Οικονομικός τομέας	Στοιχεία αναφορικά με την εργασία(πνευματική-χειρωνακτική), τα επαγγέλματα, την εξειδίκευση, την τηλεργασία, την ανεργία, την αλλοτρίωση του ανθρώπου από την εργασία του, τις εργασιακές συνθήκες, την ανεργία, ευημερία , οικονομική ανάπτυξη, οικονομική κρίση, φτώχεια
Πνευματικός τομέας	Στοιχεία του πνευματικού πολιτισμού όπως: γλώσσα, παιδεία, εκπαίδευση, τέχνη, παράδοση, πληροφόρηση, συνήθειες, προκαταλήψεις, ιδεολογίες, πρότυπα, μόδα, μαζική κουλτούρα, τρόποι ψυχαγωγίας κ.λπ.
Κοινωνικός τομέας	Στοιχεία για <ul style="list-style-type: none">• τις κοινωνικές ομάδες• τα χαρακτηριστικά της κοινωνικής ζωής• τη θετική ή αρνητική λειτουργία των φορέων κοινωνικοποίησης• φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας (ρατσισμός, παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, βία κ.λπ.)
Ηθικός τομέας	Κυρίαρχες κοινωνικές αξίες (θεοποίηση του χρήματος, υπερκατανάλωση, υλισμός, ευδαιμονισμός) ηθική κρίση, προβαλλόμενα πρότυπα και είδωλα.

Πολιτικός τομέας	Προϋποθέσεις και αρχές της γνήσιας δημοκρατίας Φαινόμενα κρίσης της δημοκρατίας Συμπεριφορά πολιτικών, κομμάτων και πολιτών Λειτουργία πολιτικών θεσμών
-------------------------	--

Δ) Διεθνής κοινότητα-διεθνιστικός τομέας

Για την αποτελεσματικότερη αναζήτηση στοιχείων και πληροφοριών που αφορούν σε συνέπειες, αιτίες, προτάσεις/λύσεις αναφορικά **με το διεθνές περιβάλλον και τη διεθνή κοινότητα** ανακαλούμε στη μνήμη μας στοιχεία για:

Διακρατικές σχέσεις	Σχέσεις των κρατών μεταξύ τους (οικονομικοί ανταγωνισμοί, φιλία, συνεργασία, πόλεμος, ειρήνη) Θετική ή αρνητική λειτουργία των υπερεθνικών οργανισμών (ΟΗΕ, ΕΕ, ΜΚΟ)
Διαπολιτισμικές σχέσεις	Στοιχεία για την αντιμετώπιση των διαφορετικών πολιτισμών Σύγκρουση πολιτισμών Πολυπολιτισμικότητα Πολιτιστικός ιμπεριαλισμός-δυτικοποίηση του πολιτισμού
Παγκοσμιοποίηση	Θετικές και αρνητικές συνέπειες της παγκοσμιοποίησης για τα έθνη και τους λαούς

B. Για τις έννοιες πρέπει να θυμάσαι

Οικολογικός τομέας-Φυσικό περιβάλλον

Οικολογικό πρόβλημα	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Εκφάνσεις του προβλήματος σε σχέση με τα στοιχεία του περιβάλλοντος (με βάση αυτές εντοπίζονται οι αιτίες, οι συνέπειες και επομένως και οι τρόποι αντιμετώπισης)
Περιβαλλοντική εκπαίδευση	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Περιεχόμενο (με βάση τη φύση και το οικολογικό πρόβλημα) ✓ Σκοποί ✓ Αποτελέσματα

'Ανθρωπος

Νέοι-εφηβεία ≠ Ενήλικες-Γ' ηλικία	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Χαρακτηριστικά(βιολογικά, πνευματικά, ψυχικά, ηθικά κ.λπ) ✓ Ανάγκες ✓ Προβλήματα ✓ Κοινωνικές σχέσεις
Αυτοκριτική ≠ Απουσία αυτοκριτικής	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Χαρακτηριστικά(βιολογικά, πνευματικά, ψυχικά, ηθικά κ.λπ) ✓ Συμπεριφορά ✓ Προβλήματα ✓ Κοινωνικές σχέσεις ✓ Προϋποθέσεις
Αυτογνωσία ≠ Απουσία αυτογνωσίας	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Χαρακτηριστικά(πνευματικά, ψυχικά, ηθικά κ.λπ) ✓ Ανάγκες-επιθυμίες-στόχοι ✓ Προβλήματα ✓ Κοινωνικές σχέσεις ✓ Προϋποθέσεις
Κριτική ≠ Απουσία κριτικής σκέψης	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Θέματα/αντικείμενο κριτικής ✓ Μορφές ✓ Προϋποθέσεις
Χάσμα γενεών	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Διαφορές νέων-ενηλίκων (χαρακτηριστικά-ανάγκες)
Διάλογος ≠ Αυταρσιμός-ανελευθερία	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Τι είναι ✓ Σκοπός ✓ Μορφές ✓ Προϋποθέσεις
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Γλωσσική επικοινωνία ✓ Προφορικός και γραπτός λόγος

ΟΔΗΓΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΝΝΟΙΩΝ επιμέλεια: Μαρία Κάππου

Γλώσσα/εγγραμματοσύνη ≠ Αναλφαβητισμός	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Γλώσσα και επικοινωνιακή περίσταση ✓ Ποικιλίες κειμένων ✓ Περιστάσεις επικοινωνίας ✓ Πολιτισμός
Γλωσσομάθεια	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Πολιτισμός άλλων εθνών ✓ Επικοινωνία με αλλόγλωσσους ✓ Εφόδιο για...
Λακωνικότητα ≠ Φλυαρία-βερμπαλισμός	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Τρόπος έκφρασης ✓ Τρόπος σκέψης ✓ Τρόπος ζωής
Ελεύθερος χρόνος ≠ 'Ελλειψη ελεύθερου χρόνου	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Τρόποι αξιοποίησης ✓ Μορφές ψυχαγωγίας
Το κωμικό Το γέλιο	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Τρόπος αντίληψης του κωμικού ✓ Αιτίες γέλιου ✓ Κωμικό και ψυχαγωγία ✓ Κωμικό και λογοτεχνία
Φόρεμα Μόδα ≠ συλ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Μορφές μόδας-παραδείγματα <li style="text-align: center;">↓ (Αιτίες -αποτελέσματα)
Διατροφή Υγεία	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Μορφές <li style="text-align: center;">↓ ✓ Επιπτώσεις

Κοινωνικός τομέας

Οικογένεια	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Μορφές ✓ Λειτουργίες-προϋποθέσεις ορθής λειτουργίας ✓ Κρίση του θεσμού
Η θέση της γυναίκας	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ιστορική αναδρομή ✓ Αλλαγή ρόλων ✓ Δικαιώματα ✓ Ισότητα;
Πρότυπα είδωλα	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Μορφές ✓ Ποιότητα
Κοινωνικές σχέσεις-Φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας	
Προκαταλήψεις στερεότυπα Ρατσισμός	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Μορφές
Ο.Η.Ε.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ιστορική αναδρομή ✓ Ρόλος-σκοποί ✓ Θεσμικά όργανα ✓ Εμπόδια ✓ Προϋποθέσεις ορθής λειτουργίας

Οικουμενική διακήρυξη	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ιστορική αναδρομή ✓ Χαρακτήρας
Ανθρώπινα δικαιώματα Παραβιάσεις	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ιστορική αναδρομή (1^η, 2^η, 3^η γενιά) ✓ Μορφές
Ελευθερία ≠ Δουλεία Αλλοτρίωση	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Μορφές ✓ Προϋποθέσεις
Μετανάστευση πρόσφυγες	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αιτίες μετανάστευσης ✓ Αντιμετώπιση εθνοτικών μειονοτήτων
Ανθρωπισμός Φιλανθρωπία	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Τομείς δράσης-συμπεριφορές-φαινόμενα
Εθελοντισμός Ακτιβισμός	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Δράσεις/ενέργειες
Ευθανασία	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Υπέρ ✓ Κατά
Δίκαιο-νόμοι Θεσμοί Ανομία	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Η σημασία του γραπτού δικαίου (στους θεμ.τομείς) ✓ Ευνομία ✓ Δικαιοσύνη-αδικία
Βία-εγκληματικότητα	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Μορφές-αιτίες
Σωφρονιστικό σύστημα	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Σκοποί ✓ Προϋποθέσεις
Ποινές	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Είδη ✓ Σκοπός
Θανατική ποινή	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Υπέρ ✓ Κατά

Πολιτισμικός τομέας

Επιστήμη-τεχνολογία	
Επιστήμη-τεχνολογία	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Είδη(θετικές- επιστήμες του ανθρώπου) ✓ Σκοποί ✓ Επιτεύγματα(θετικά- αρνητικά) ✓ Αντιλήψεις(περί ουδετερότητας) ✓ Η ευθύνη του επιστήμονα(στο παρελθόν-τι άλλαξε στη σύγχρονη εποχή)
Τεχνολογία	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Επιτεύγματα(θετικά-αρνητικά) ✓ Αντιλήψεις(Τεχνοκρατία-η τεχνολογία στην υπηρεσία του ανθρώπου)

ΟΔΗΓΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΝΝΟΙΩΝ επιμέλεια: Μαρία Κάππου

Πληροφορική-Η/Υ Διαδίκτυο	✓ Εφαρμογές (θετικά-αρνητικά)
Γενετική Κλωνοποίηση	✓ Εφαρμογές (θετικά-αρνητικά)
Βιοηθική	✓ Αναγκαιότητα (επίλυσης βιοηθικών προβλημάτων)

Οικονομικός τομέας	
Εργασία	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Μορφές(χειρωνακτική- πνευματική) ✓ Προσφορά
Επάγγελμα	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Κριτήρια επιλογής ✓ Παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή ✓ Επαγγελματικός προσανατολισμός ✓ Δεξιότητες-κλίσεις-προσωπικές φιλοδοξίες ✓ Εφόδια
Εξειδίκευση ≠ Γενική καλλιέργεια	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αναγκαιότητα ✓ Θετικά-αρνητικά
Ανεργία	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αιτίες ✓ Αποτελέσματα-τρόποι αντιμετώπισης
Διαφήμιση	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Τι είναι ✓ Είδη(εμπορική, κοινωνική, πολιτική, περιβαλλοντική) ✓ Μορφή μηνύματος ✓ Τεχνικές πειθούς ✓ Γλώσσα της διαφήμισης ✓ Διαφήμιση και παιδί ✓ Διαφήμιση και γυναίκα
Υπερκατανάλωση ≠ Λιτός και απλός τρόπος διαβίωσης	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Συνέπειες ✓ Αιτίες- Προτάσεις
Οικονομική κρίση	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αιτίες-τρόποι αντιμετώπισης

Πνευματικός τομέας	
Γλώσσα	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Γνώσεις-κόσμος-πραγματικότητα ✓ Επικοινωνία-διάλογος ✓ Εκφραστικοί τρόποι/μέσα ✓ Ειδικές γλώσσες-ορολογία ✓ Αναφορική και ποιητική λειτουργία της γλώσσας ✓ Η γλώσσα της διαφήμισης ✓ Η γλώσσα της εξουσίας

ΟΔΗΓΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΝΝΟΙΩΝ επιμέλεια: Μαρία Κάππου

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Η γλώσσα της λογοτεχνίας κ.λ.π. ✓ Γλώσσα και επικοινωνία ✓ Γλώσσα και κόσμος ✓ Γλώσσα και πολιτισμός ✓ Γλωσσική εκπαίδευση
M.M.E. Πληροφόρηση ≠ Παραπληροφόρηση	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Είδη-διαφορές/πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα ✓ Λειτουργίες-προϋποθέσεις ορθής λειτουργίας ✓ Ειδησεογραφία (τρόπος παρουσίασης της ειδησης-σχόλιο) ✓ Κώδικας δημοσιογραφικής δεοντολογίας ✓ Τύπος-4^η εξουσία
Διαδίκτυο	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Διαφορές από άλλα Μ.Μ.Ε. ✓ Εφαρμογές (θετικά-αρνητικά)
Παιδεία	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Διευκρινίσεις του όρου-πολυσημία ✓ Μέσα/διαδικασίες ✓ Διαφορά από εκπαίδευση
Εκπαίδευση Σχολείο	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Σκοποί ✓ Παράγοντες/μέσα/συνθήκες/προϋποθέσεις ✓ Κατευθύνσεις/προσανατολισμός της εκπαίδευσης ✓ Μορφές/είδη ✓ Κρίση του εκπαιδευτικού συστήματος
Λογοτεχνία	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Είδη ✓ Ποιότητα ✓ Λογοτεχνία και εποχή
Βιβλίο	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Είδη
Πνευματικός άνθρωπος	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Εφόδια ✓ Κατηγορίες ✓ Ρόλος
Τέχνη	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Μορφές ✓ Ποιότητα ✓ Εποχή ✓ Καλλιτέχνης ✓ Κριτικός της τέχνης ✓ Αισθητική αγωγή ✓ Αντιλήψεις για το ρόλο της
Ψυχαγωγία	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Μορφές ✓ Ποιότητα
Πολιτιστικές Εκδηλώσεις	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Είδη ✓ Ποιότητα
Τουρισμός	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Είδη ✓ Προορισμοί ✓ Κίνητρα ✓ Επισκέπτες ✓ Επιχειρήσεις

ΟΔΗΓΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΝΝΟΙΩΝ επιμέλεια: Μαρία Κάππου

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Τόποι ✓ Πολιτισμός ✓ Πολιτεία
Σχολικές εκδρομές	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Σκοποί ✓ Προορισμοί
Αθλητισμός	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Είδη ✓ Ιδεώδη ✓ Παράγοντες ✓ Εκφυλιστικά φαινόμενα

Πολιτικός τομέας	
Πολιτεία-κράτος (εισαγωγή)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Σκοποί ✓ Προϋποθέσεις ✓ Συμπεριφορά πολιτικών-πολιτών
Δημοκρατία Λαϊκότητα ≠ Έλλειμμα δημοκρατίας	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Χαρακτηριστικά/αρχές/προϋποθέσεις ✓ Κίνδυνοι
Λαϊκισμός ≠ Λαϊκότητα	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Τομείς στους οποίους εκδηλώνεται και τρόπος
Ολοκληρωτισμός ≠ Δημοκρατία	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Χαρακτηριστικά ✓ Κίνδυνοι
Πολιτικός λόγος Η γλώσσα της εξουσίας ≠ Η γλώσσα της παιδείας και της πειθούς	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Χαρακτηριστικά ✓ Σκοποί ✓ Διαφορές από τη γλώσσα της παιδείας και τη γλώσσα της πειθούς
Προπαγάνδα	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Χαρακτηριστικά ✓ Είδη
Μεσσιανισμός ≠ Πνευματική ελευθερία ανεξαρτησία Συμμετοχή- ατομική ευθύνη	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αιτίες ✓ Μορφές/εκφάνσεις
Μαζοποίηση ≠ Πνευματική ελευθερία Ανεξαρτησία αυτονομία	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Τομείς στους οποίους εκδηλώνεται και τρόπος ✓ Αιτίες

ΟΔΗΓΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΝΝΟΙΩΝ επιμέλεια: Μαρία Κάππου

Πολιτική κοινωνικοποίηση	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Μέσα ✓ Σκοποί
Πολιτική αγωγή	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Τρόποι/παράγοντες
Πολιτική αδιαφορία	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Στάσεις/συνέπειες

Εθνικός τομέας	
Εισαγωγή Συνοπτική αφήγηση της ιστορίας του κόσμου	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ιστορική πορεία του Ελληνισμού ✓ Στάδια ολοκλήρωσης του Ελληνικού κράτους ✓ Παράγοντες που διαμόρφωσαν την πολιτιστική φυσιογνωμία του Ελληνικού Έθνους ✓ Παγκόσμιοι συσχετισμοί δυνάμεων ✓ Πολιτισμικές μεταβολές
Αρχαίος ελληνικός πολιτισμός	<ul style="list-style-type: none"> ✓ προσφορά του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού ✓ Φορείς διάδοσης ✓ Παράγοντες ανάπτυξης ✓ Πολιτισμικά δάνεια
Ελλάδα	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Συγκρότηση ελληνικού κράτους ✓ Ελληνική φύση ✓ Ελληνική ιστορία
Έλληνες	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Πλεονεκτήματα ✓ Μειονεκτήματα
Ιστορία	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Παρελθόν-Πολιτισμικά στοιχεία ✓ Εποχικό περιβάλλον-Μεταβολές ✓ Είδη ιστορίας
Μνημεία και εκπαίδευση	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Είδη ✓ Ιστορικές γνώσεις ✓ Τρόπος προσέγγισης των μνημείων
Εθνική αγωγή	<ul style="list-style-type: none"> ✓ περιεχόμενο ✓ σκοποί
Ελληνική Παράδοση	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Μορφές ✓ Στοιχεία της Ελληνικής παράδοσης ✓ Σημασία ✓ Στάσεις(προγονοπληξία-προοδοπληξία, παράδοση και νεωτερικότητα, πρόοδος και συντήρηση)
Πατρίδα-πατριωτισμός Εθνισμός	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Διευκρινίσεις του όρου ✓ Κίνητρο δράσης ✓ Συμπεριφορές-στάσεις
Εθνικισμός ≠ Πατριωτισμός Διεθνισμός	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Διευκρινίσεις του όρου ✓ Ιστορική αναδρομή ✓ Συμπεριφορές
Πολυπολιτισμικότητα	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αιτίες ✓ Συνέπειες

ΟΔΗΓΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΝΝΟΙΩΝ επιμέλεια: Μαρία Κάππου

Ξενομανία ≠ Ξενοφοβία	✓ Τρόποι αντιμετώπισης
Διαπολιτισμική εκπαίδευση	✓ περιεχόμενο ✓ σκοποί

Διεθνιστικός τομέας Διεθνής κοινότητα-Διακρατικές σχέσεις

Εισαγωγή Παγκόσμια κοινωνία	✓ Αναγκαιότητα διεθνούς συνεργασίας ✓ Ιστορική αναδρομή
Παγκοσμιοποίηση	✓ Μορφές της παγκοσμιοποίησης ✓ Θετικά-αρνητικά ✓ Νέα παγκόσμια τάξη
Διεθνισμός Οικουμενισμός	✓ Διαφορές στάσεων ✓ Παγκόσμια κινήματα
Πόλεμος-όπλα ≠ Ειρήνη	✓ Μορφές ✓ Συνέπειες ✓ Προϋποθέσεις διατήρησης της ειρήνης
Πυρηνική ενέργεια	✓ Εφαρμογές
Τρομοκρατία	✓ Αιτίες ✓ Συνέπειες ✓ Στάσεις ανθρώπων
Υπερεθνικοί οργανισμοί	✓ Είδη ✓ Σκοποί ✓ Θεσμικά όργανα (τρόπος λειτουργίας)
Ευρωπαϊκή Ένωση	✓ Λόγοι που οδήγησαν στην ίδρυσή της ✓ Διαφορές από άλλους θεσμούς ✓ Θεσμικά όργανα (λήψη αποφάσεων) ✓ Πλεονεκτήματα ✓ Κίνδυνοι
Ελλάδα και Ευρώπη	✓ Οφέλη από την ένταξη-προσφορά της Ελλάδας ✓ Προϋποθέσεις συμμετοχής
Ευρωπαϊκή ταυτότητα Ευρωπαϊκή συνείδηση	✓ Κοινές αξίες-διαφορές
Ευρωπαίος πολίτης-ευρωπαϊκή ιθαγένεια	✓ Δικαιώματα-υποχρεώσεις
Ευρωπαϊκή διάσταση στην εκπαίδευση	✓ περιεχόμενο ✓ σκοποί ✓ μέσα